

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

ANALITIČKI BILTEN

GODINA XXIV.
BROJ **1**

ZAGREB
2022.

Nakladnik:

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE
Savska cesta 64, Zagreb

Telefon - centrala: (01) 612 60 00

Telefon uredništvo: (01) 612 60 90

Telefax: (01) 612 6038

Elektronička pošta: analiticki.bilten@hzz.hr

Internetske stranice: <http://www.hzz.hr/>

Za nakladnika:

Ante Lončar
ravnatelj Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Urednik:

Darko Oračić

Izlazi četiri puta godišnje

ISSN 1849-3386

SADRŽAJ

1	Relativan opseg investicija u članicama Europske unije	4
2	Stanje na tržištu rada u članicama Europske unije	9
3	Razina plaća i produktivnosti rada u članicama Europske unije	16

1 Relativan opseg investicija u članicama Europske unije

1.1 Opseg ukupnih ulaganja u fiksni kapital

U sustavu nacionalnih računa investicije su ulaganja u fiksni kapital i zalihe. Opseg ulaganja u fiksni kapital u zemljama članicama Europske unije, izražen kao postotak BDP-a, prikazan je u sljedećoj tablici. Spomenuti se udio u 2021. godini kretao od 12,9 posto u Grčkoj do 28,6 posto u Estoniji. Visok opseg investicija zabilježen je i u Mađarskoj (27,1 posto) i Češkoj (25,5 posto). Hrvatska se po relativnom opsegu ulaganja u fiksni kapital (21,6 posto) nije isticala. Podaci o ukupnim ulaganjima u fiksni kapital nisu osobito informativni jer ništa ne govore o strukturi investicija. Stoga će podaci o ulaganjima prema vrsti imovine pružiti jasniju sliku.

Zemlja	Udio u BDP-u (%)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	24,2	23,9	24,1
Bugarska	18,6	19,2	16,6
Češka	27,1	26,2	25,5
Danska	21,3	22,4	22,4
Njemačka	21,4	21,9	22,0
Estonija	25,4	30,7	28,6
Irska	53,6	39,7	23,5
Grčka	10,6	11,7	12,9
Španjolska	20,1	20,3	20,1
Francuska	23,5	23,0	24,4
Hrvatska	21,5	22,3	21,6
Italija	18,0	17,8	19,9
Cipar	18,8	19,9	17,8
Latvija	23,2	24,5	23,6
Litva	21,5	21,1	21,1
Luksemburg	17,6	16,8	17,3
Mađarska	27,1	26,6	27,1
Malta	20,5	20,6	22,3
Nizozemska	21,3	21,3	21,2
Austrija	25,0	25,2	25,6
Poljska	18,3	17,2	16,6
Portugal	18,1	19,1	19,8
Rumunjska	22,6	23,8	24,1
Slovenija	19,6	18,9	20,2
Slovačka	21,6	19,6	19,1
Finska	23,8	24,2	23,4
Švedska	24,4	24,8	25,2

Izvor: Eurostat.

Tablica 1.1

Udio ukupnih ulaganja u fiksni kapital u BDP-u

1.2 Opseg ulaganja prema vrsti imovine

Udio ulaganja u stambene objekte u BDP-u kretao se u 2021. godini od 1,3 posto u Grčkoj do 7,2 posto u Finskoj i Njemačkoj. Hrvatska se s opsegom ulaganja u stambene objekte od 3,1 posto BDP-a nalazila u sredini ljestvice. Niži opseg ulaganja u stambene objekte imale su, na primjer, Poljska i Slovenija, a veći Češka i Slovačka.

Zemlja	Udio u BDP-u (%)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	6,1	6,2	6,3
Bugarska	2,8	2,9	2,5
Češka	4,4	4,8	5,1
Danska	5,0	5,5	5,6
Njemačka	6,4	7,0	7,2
Estonija	4,9	5,5	4,7
Irska	2,3	2,1	2,1
Grčka	0,9	1,1	1,3
Španjolska	5,9	6,0	5,4
Francuska	6,5	6,1	6,8
Hrvatska	3,0	3,4	3,1
Italija	4,0	4,0	4,9
Cipar	7,6	7,6	6,6
Latvija	2,7	3,0	2,3
Litva	3,0	3,2	3,0
Luksemburg	4,0	3,7	3,6
Mađarska	3,2	4,1	3,7
Malta	4,6	3,9	3,7
Nizozemska	5,1	5,3	5,4
Austrija	4,7	5,1	5,2
Poljska	1,9	1,9	2,0
Portugal	3,2	3,4	3,7
Rumunjska	2,2	2,4	2,6
Slovenija	2,2	2,3	2,2
Slovačka	3,3	3,9	4,0
Finska	7,0	7,1	7,2
Švedska	4,7	5,0	5,3

Izvor: Eurostat.

Tablica 1.2.1

Udio ulaganja
u stambene objekte
u BDP-u

U sljedećoj tablici prikazan je relativni opseg ulaganja u ostale građevinske objekte i strukture. Riječ je ne samo o gospodarskim zgradama, već i o infrastrukturnim objektima kao što su ceste, mostovi itd. Najmanji udio ulaganja u ostale objekte i strukture u 2021. godini zabilježen je ponovno u Grčkoj (2,9 posto), a najveći u Mađarskoj (10,9 posto), Rumunjskoj (11,4 posto) i Latviji (9,5 posto). U Hrvatskoj je udio ulaganja u ostale objekte i strukture iznosio 8,5 posto, po čemu se našla neposredno iza Latvije. Hrvatska je, dakle, u 2021.

godini bila jedna od zemalja članica Europske unije s najvećim ulaganjima u nestambene građevinske objekte i strukture.

Zemlja	Udio u BDP-u (%)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	5,6	5,4	5,3
Bugarska	5,0	5,2	4,5
Češka	6,7	6,5	6,2
Danska	5,1	5,7	5,8
Njemačka	4,1	4,3	4,4
Estonija	9,4	8,0	7,9
Irska	5,0	4,6	4,3
Grčka	2,7	3,0	2,9
Španjolska	4,5	4,6	4,5
Francuska	6,0	5,7	6,2
Hrvatska	8,4	8,9	8,5
Italija	4,0	4,1	4,7
Cipar	4,2	4,2	4,7
Latvija	9,6	10,3	9,5
Litva	8,7	8,5	8,0
Luksemburg	6,6	6,1	6,7
Mađarska	10,5	9,7	10,9
Malta	7,1	8,3	7,8
Nizozemska	5,6	5,8	5,7
Austrija	6,8	6,7	7,0
Poljska	7,5	6,8	6,6
Portugal	6,2	7,1	7,1
Rumunjska	10,3	10,6	11,4
Slovenija	6,3	6,3	6,3
Slovačka	5,4	5,7	5,0
Finska	7,4	7,6	7,0
Švedska	6,1	6,0	5,6

Izvor: Eurostat.

Tablica u nastavku sadrži podatke o relativnom opsegu ulaganja u strojeve i opremu. Najmanji udio ulaganja u strojeve i opremu u BDP-e u 2021. godini imala je Finska (5 posto), a najveći Mađarska (10,1 posto). Hrvatska je s udjelom ulaganja u strojeve i opremu od 8,1 posto BDP-a bila ispod razine Mađarske, Latvije, Češke, Estonije, Rumunjske i Slovenije.

Zemlja	Udio u BDP-u (%)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	7,7	7,4	7,5
Bugarska	8,3	8,7	7,5
Češka	10,7	9,5	9,1
Danska	5,7	5,3	5,7
Njemačka	6,9	6,4	6,4

Tablica 1.2.2

Udio ulaganja u ostale građevinske objekte i strukture u BDP-u

Tablica 1.2.3

Udio ulaganja u strojeve i opremu u BDP-u

Estonija	8,0	8,0	8,5
Irska	7,0	4,8	5,2
Grčka	4,9	5,2	6,4
Španjolska	6,2	6,0	6,4
Francuska	5,2	5,0	5,1
Hrvatska	8,1	8,1	8,1
Italija	6,9	6,4	7,1
Cipar	-	-	-
Latvija	9,0	9,1	9,5
Litva	7,0	6,6	7,4
Luksemburg	5,5	5,1	5,2
Mađarska	10,3	10,0	10,1
Malta	5,7	4,8	7,3
Nizozemska	5,9	5,4	5,3
Austrija	8,1	7,8	7,8
Poljska	7,4	6,8	6,7
Portugal	5,6	5,2	5,4
Rumunjska	7,7	8,9	8,4
Slovenija	7,9	7,1	8,4
Slovačka	10,0	7,4	7,6
Finska	5,1	5,1	5,0
Švedska	7,3	6,8	7,1

Izvor: Eurostat.

Sljedeća tablica prikazuje relativan opseg ulaganja u proizvode intelektualnog vlasništva. Riječ je uglavnom o licencijama za korištenje računalnih programa i patentiranih tehnoloških postupaka.

Ekstremno visoke vrijednosti ulaganja u proizvode intelektualnog vlasništva imala je Irska zbog podataka o multinacionalnim kompanijama čija su sjedišta registrirana u toj zemlji. Očito je riječ o neupotrebljivim podacima.

Podaci za Estoniju također su dvojbeni zbog stranih informatičkih tvrtki koje su registrirane u toj zemlji. Relativan opseg ulaganja u proizvode intelektualnog vlasništva u Estoniji osobito je bio visok u 2020. godini kada je potražnja za računalnim programima značajno porasla zbog širenja rada od kuće u pandemijskim uvjetima. Vrlo je vjerojatno da taj podatak odražava povećanu potražnju za računalnim programima ne samo u Estoniji, već i u drugim zemljama.

Prilikom tumačenja navedenih podataka također je potrebno imati u vidu da neke informatičke tvrtke međusobno kupuju odnosno razmjenjuju računalne programe kako bi ostvarile porezne olakšice za ulaganja.

Premda je iz navedenih razloga preciznost i međunarodna usporedivost podataka o ulaganjima u proizvode intelektualnog vlasništva veoma upitna, iz činjenice da je opseg spomenutih ulaganja u Hrvatskoj u 2021. godini iznosio

1,6 posto te da je vrijednost tog pokazatelja bila manja samo u Poljskoj, bez dvojbe se može zaključiti da se Hrvatska u tom pogledu nalazi pri dnu ljestvice članica Europske unije.

Zemlja	Udio u BDP-u (%)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	4,7	5,0	5,0
Bugarska	2,4	2,3	2,0
Češka	5,2	5,3	5,1
Danska	5,5	5,8	5,4
Njemačka	3,9	4,1	4,0
Estonija	3,1	9,0	7,4
Irska	39,3	28,2	12,0
Grčka	2,1	2,4	2,3
Španjolska	3,2	3,4	3,4
Francuska	5,7	6,1	6,2
Hrvatska	1,8	1,8	1,6
Italija	3,1	3,3	3,2
Cipar	-	-	2,6
Latvija	1,8	2,0	2,1
Litva	2,6	2,7	2,6
Luksemburg	1,4	1,8	1,8
Mađarska	2,9	2,7	2,4
Malta	3,2	3,5	3,5
Nizozemska	4,6	4,8	4,7
Austrija	5,4	5,6	5,6
Poljska	1,5	1,7	1,3
Portugal	2,9	3,2	3,3
Rumunjska	2,3	2,0	1,8
Slovenija	3,1	3,2	3,2
Slovačka	2,2	2,2	2,1
Finska	4,3	4,3	4,2
Švedska	6,3	7,0	7,1

Izvor: Eurostat.

Tablica 1.2.4

Udio ulaganja u proizvode intelektualnog vlasništva u BDP-u

Nakon pregleda podataka o relativnom opsegu ulaganja u fiksni kapital prema vrsti imovine postaje očigledno da se podaci o nacionalnim ulaganjima u strojeve i opremu ističu po svojoj preciznosti i relevantnosti za produktivnost rada. Stoga je posebnu pozornost prilikom praćenja gospodarskih pokazatelja općenito i investicija posebno potrebno posvetiti relativnom opsegu ulaganja u strojeve i opremu.

2 Stanje na tržištu rada u članicama Europske unije

2.1 Stopa nezaposlenosti, ukupno i prema spolu

Stopa nezaposlenosti je udio nezaposlenih u radnoj snazi. Sljedeća tablica prikazuje podatke o stopi nezaposlenosti prema rezultatima ankete radne snage. U 2021. godini stopa nezaposlenosti kretala se od 2,8 posto u Češkoj do 14,8 posto u Španjolskoj. U Hrvatskoj je u 2021. godini zabilježena stopa nezaposlenosti od 7,6 posto. Hrvatska je po visini stope nezaposlenosti bila na razini Latvije te nešto ispod razine Finske.

Zemlja	Stopa nezaposlenosti (%)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	5,4	5,6	6,3
Bugarska	4,2	5,1	5,3
Češka	2,0	2,6	2,8
Danska	5,0	5,6	5,1
Njemačka	3,1	3,9	3,6
Estonija	4,5	7,0	6,2
Irska	5,0	5,7	6,2
Grčka	17,3	16,3	14,7
Španjolska	14,1	15,5	14,8
Francuska	8,4	8,0	7,9
Hrvatska	6,6	7,5	7,6
Italija	10,0	9,2	9,5
Cipar	7,1	7,6	7,5
Latvija	6,3	8,1	7,6
Litva	6,3	8,5	7,1
Luksemburg	5,6	6,8	5,3
Mađarska	3,4	4,3	4,1
Malta	3,6	4,4	3,5
Nizozemska	3,4	3,8	4,2
Austrija	4,5	5,4	6,2
Poljska	3,3	3,2	3,4
Portugal	6,5	6,9	6,6
Rumunjska	3,9	5,0	5,6
Slovenija	4,5	5,0	4,8
Slovačka	5,8	6,7	6,8
Finska	6,7	7,8	7,7
Švedska	6,8	8,3	8,8

Tablica 2.1.1

Stopa nezaposlenosti

Izvor: Eurostat.

Stopa nezaposlenosti može se promatrati prema spolu. Tako se stopa nezaposlenosti muškaraca u 2021. godini kretala od 2,3 posto u Češkoj do 13,1 posto u Španjolskoj. Stopa nezaposlenosti muškaraca u Hrvatskoj iznosila je 7,3 posto, nešto manje nego u Latviji.

Zemlja	Stopa nezaposlenosti (%)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	5,7	5,7	6,6
Bugarska	4,5	5,4	5,5
Češka	1,7	2,2	2,3
Danska	4,8	5,3	5,0
Njemačka	3,5	4,2	3,9
Estonija	4,1	7,1	6,8
Irska	5,2	5,6	6,3
Grčka	14,0	13,6	11,4
Španjolska	12,5	13,9	13,1
Francuska	8,5	8,1	8,0
Hrvatska	6,2	7,5	7,3
Italija	9,1	8,4	8,7
Cipar	6,3	7,6	7,1
Latvija	7,2	9,1	8,5
Litva	7,1	9,3	7,6
Luksemburg	5,7	6,6	4,9
Mađarska	3,4	4,1	3,9
Malta	3,4	4,3	3,7
Nizozemska	3,4	3,7	4,0
Austrija	4,6	5,5	6,3
Poljska	3,0	3,1	3,4
Portugal	5,9	6,6	6,3
Rumunjska	4,3	5,3	6,0
Slovenija	4,0	4,4	4,3
Slovačka	5,6	6,4	6,7
Finska	7,2	8,0	8,2
Švedska	6,7	8,3	8,5

Izvor: Eurostat.

Što se tiče žena, stopa nezaposlenosti u 2021. godini kretala se od 3,2 posto u Njemačkoj do 18,9 posto u Grčkoj. U Hrvatskoj je stopa nezaposlenosti žena iznosila 8 posto, što je Hrvatsku svrstalo među zemlje s najvećom stopom nezaposlenosti žena. Veća stopa nezaposlenosti žena nego u Hrvatskoj zabilježena je u već spomenutoj Grčkoj te u Španjolskoj, Italiji i Švedskoj.

Zemlja	Stopa nezaposlenosti (%)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	4,9	5,4	5,9
Bugarska	3,9	4,8	5,0
Češka	2,4	3,0	3,4
Danska	5,3	6,0	5,2
Njemačka	2,7	3,4	3,2
Estonija	4,9	6,8	5,6

Tablica 2.1.2

Stopa nezaposlenosti muškaraca

Tablica 2.1.3

Stopa nezaposlenosti žena

Irska	4,7	5,7	6,2
Grčka	21,5	19,8	18,9
Španjolska	16,0	17,4	16,7
Francuska	8,4	8,0	7,8
Hrvatska	7,2	7,6	8,0
Italija	11,1	10,2	10,6
Cipar	8,0	7,6	7,9
Latvija	5,4	7,1	6,6
Litva	5,5	7,7	6,6
Luksemburg	5,5	7,0	5,6
Mađarska	3,5	4,5	4,2
Malta	4,0	4,5	3,3
Nizozemska	3,4	4,0	4,5
Austrija	4,4	5,2	6,1
Poljska	3,6	3,3	3,4
Portugal	7,2	7,1	6,9
Rumunjska	3,4	4,7	5,1
Slovenija	5,0	5,6	5,3
Slovačka	6,0	7,1	7,0
Finska	6,2	7,5	7,1
Švedska	7,0	8,3	9,1

Izvor: Eurostat.

Može se zaključiti, dakle, da su u 2021. godini zabilježene veoma velike razlike u stopi nezaposlenosti između zemalja članica Europske unije.

2.2 Stopa zaposlenosti, ukupno i prema spolu

Stopa zaposlenosti je udio zaposlenih u ukupnom stanovništvu. U sljedećoj su tablici prikazani podaci o stopi zaposlenosti stanovništva u dobi od 20 do 64 godine prema rezultatima ankete radne snage. Stopa zaposlenosti u 2021. godini kretala se u rasponu od 62,6 posto u Grčkoj i 62,7 posto u Italiji do 80,7 posto u Švedskoj i 81,7 posto u Nizozemskoj. Hrvatska se sa stopom zaposlenosti od 68,2 posto nalazila između Španjolske i Belgije.

Zemlja	Stopa zaposlenosti (%)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	70,5	70,0	70,6
Bugarska	75,0	73,4	73,2
Češka	80,3	79,7	80,0
Danska	78,3	77,8	79,1
Njemačka	80,6	79,2	79,6
Estonija	79,7	78,2	79,3
Irska	75,1	73,4	74,9
Grčka	61,2	61,1	62,6
Španjolska	68,0	65,7	67,7
Francuska	71,6	71,4	73,2

Tablica 2.2.1

Stopa zaposlenosti

Hrvatska	66,7	66,9	68,2
Italija	63,5	62,6	62,7
Cipar	75,7	74,9	75,9
Latvija	77,4	77,0	75,3
Litva	78,2	76,7	77,4
Luksemburg	72,8	72,1	74,1
Mađarska	75,3	75,0	78,8
Malta	76,8	77,3	78,5
Nizozemska	80,1	80,0	81,7
Austrija	76,8	75,5	75,6
Poljska	73,0	73,6	75,4
Portugal	76,1	74,7	75,9
Rumunjska	70,9	70,8	67,1
Slovenija	76,4	75,6	76,1
Slovačka	73,4	72,5	74,6
Finska	77,2	76,5	76,8
Švedska	82,1	80,8	80,7

Izvor: Eurostat.

Kada se promatraju podaci o stopi zaposlenosti prema spolu, uočljivo je da se njezina vrijednost u muškaraca kretala u rasponu od 72,4 posto u Italiji i 72,5 posto u Grčkoj do 87,5 posto u Češkoj. Hrvatska je sa stopom zaposlenosti muškaraca od 73,4 posto zauzimala mjesto između Italije i Belgije.

Zemlja	Stopa zaposlenosti (%)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	74,5	74,1	74,5
Bugarska	79,3	77,8	77,3
Češka	87,7	87,2	87,5
Danska	81,9	81,3	82,5
Njemačka	84,6	83,0	83,2
Estonija	83,5	81,2	81,2
Irska	81,4	79,5	80,0
Grčka	71,3	70,7	72,5
Španjolska	74,0	71,4	73,0
Francuska	75,3	75,0	76,4
Hrvatska	72,0	72,5	73,4
Italija	73,4	72,6	72,4
Cipar	81,7	81,1	82,2
Latvija	79,3	79,0	77,7
Litva	79,0	77,5	78,1
Luksemburg	77,2	75,6	77,7
Mađarska	83,1	83,1	84,1
Malta	86,5	85,6	86,5
Nizozemska	84,8	84,4	85,7
Austrija	81,2	79,5	79,9

Tablica 2.2.2

Stopa
zaposlenosti
muškaraca

Poljska	80,7	81,4	82,4
Portugal	79,9	77,8	79,0
Rumunjska	80,3	80,3	77,0
Slovenija	79,7	78,6	79,3
Slovačka	79,9	78,7	78,9
Finska	78,5	77,9	77,8
Švedska	84,4	83,2	83,3

Izvor: Eurostat.

Što se tiče žena, stopa zaposlenosti u 2021. godini kretala se u rasponu od 52,7 posto u Grčkoj i 53,2 posto u Italiji do 77,5 posto u Nizozemskoj i Estoniji te 78 posto u Švedskoj. Hrvatska se sa stopom zaposlenosti žena od 62,9 posto nalazila između Španjolske i Belgije.

Zemlja	Stopa zaposlenosti (%)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	66,5	65,9	66,8
Bugarska	70,7	68,9	68,9
Češka	72,7	71,9	72,1
Danska	74,7	74,3	75,6
Njemačka	76,6	75,4	75,9
Estonija	76,0	75,2	77,5
Irska	69,0	67,4	70,0
Grčka	51,3	51,8	52,7
Španjolska	62,1	60,0	62,4
Francuska	68,1	68,0	70,2
Hrvatska	61,5	61,3	62,9
Italija	53,8	52,7	53,2
Cipar	70,1	69,1	70,0
Latvija	75,5	75,2	72,9
Litva	77,4	75,8	76,7
Luksemburg	68,1	68,5	70,3
Mađarska	67,6	67,0	73,5
Malta	65,8	67,8	69,3
Nizozemska	75,5	75,5	77,5
Austrija	72,4	71,5	71,3
Poljska	65,3	65,7	68,4
Portugal	72,7	71,9	73,1
Rumunjska	61,3	61,0	56,9
Slovenija	72,9	72,4	72,6
Slovačka	66,9	66,1	70,4
Finska	75,8	75,0	75,8
Švedska	79,7	78,3	78,0

Izvor: Eurostat.

Tablica 2.2.3

Stopa
zaposlenosti
žena

Može se zaključiti da su razlike u stopi zaposlenosti između članica Europske unije izrazito velike.

3 Razina plaća i produktivnosti rada u članicama Europske unije

3.1 Bruto plaća po satu rada, ukupno i po djelatnostima

Kategorija bruto plaće obuhvaća sve troškove rada, uključujući i doprinose poslodavca. Podaci o bruto plaći u sljedećoj tablici odnose se na industriju, građevinarstvo i usluge, isključujući javnu administraciju, obranu i obvezno socijalno osiguranje. Zabilježene su velike razlike između zemalja članica Europske unije u iznosu bruto plaće po satu rada. U 2021. godini bruto plaća po satu rada kretala se u rasponu od 7 eura u Bugarskoj i 8,5 eura u Rumunjskoj do 41,6 eura u Belgiji, 43 eura u Luksemburgu i 46,9 eura u Danskoj. Hrvatska se po visini bruto plaće po satu rada od 11,2 eura nalazila između Litve i Latvije te blizu Poljske.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	40,5	41,1	41,6
Bugarska	6,0	6,5	7,0
Češka	13,7	14,1	15,3
Danska	44,8	45,3	46,9
Njemačka	35,7	36,7	37,2
Estonija	13,4	13,6	14,5
Irska	33,2	32,4	33,5
Grčka	16,4	16,9	17,2
Španjolska	21,9	23,0	22,9
Francuska	36,5	37,4	37,9
Hrvatska	11,1	10,8	11,2
Italija	28,8	29,7	29,3
Cipar	17,4	17,3	18,3
Latvija	9,9	10,5	11,1
Litva	9,4	10,1	11,3
Luksemburg	41,9	42,2	43,0
Mađarska	9,9	9,9	10,4
Malta	16,0	16,8	17,3
Nizozemska	36,6	37,4	38,3
Austrija	34,7	37,1	37,5
Poljska	10,7	11,0	11,5
Portugal	14,4	15,7	16,0
Rumunjska	7,7	8,2	8,5
Slovenija	19,0	19,9	21,1
Slovačka	12,5	13,4	14,2
Finska	33,6	33,8	35,1
Švedska	36,5	37,3	39,7

Tablica 3.1.1

Bruto plaća
po satu rada

Izvor: Eurostat.

U sljedećoj su tablici prikazani podaci o bruto plaći po satu rada u prerađivačkoj industriji. Iznos se u 2021. godini kretao od 5,8 eura u Bugarskoj i 7,3 eura u Rumunjskoj do 44,8 eura u Belgiji i 48,5 eura u Danskoj. Omjer bruto plaće u Danskoj i Bugarskoj iznosio je 8,4 naprema 1.

Hrvatska se po visini spomenutog pokazatelja od 10,3 eura nalazila blizu Poljske, a znatno ispod Slovenije u kojoj je bruto satnica iznosila 20,3 eura, gotovo dvostruko više.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	43,5	44,2	44,8
Bugarska	5,2	5,4	5,8
Češka	13,7	13,9	14,9
Danska	46,7	46,8	48,5
Njemačka	41,1	41,7	41,9
Estonija	12,5	12,9	13,5
Irska	33,3	32,8	34,5
Grčka	16,1	16,4	16,3
Španjolska	23,4	24,2	24,0
Francuska	38,6	39,7	39,8
Hrvatska	10,1	9,9	10,3
Italija	28,5	29,3	28,6
Cipar	12,9	12,7	13,7
Latvija	9,5	10,1	10,3
Litva	9,3	9,8	11,0
Luksemburg	34,5	34,7	34,8
Mađarska	10,6	10,5	10,9
Malta	13,8	14,0	14,4
Nizozemska	38,5	39,3	-
Austrija	38,4	39,5	39,9
Poljska	9,7	9,9	10,4
Portugal	11,5	12,4	12,8
Rumunjska	6,6	7,0	7,3
Slovenija	18,8	19,1	20,3
Slovačka	12,8	13,5	14,3
Finska	37,5	37,2	38,8
Švedska	40,8	40,9	43,5

Izvor: Eurostat.

Tablica 3.1.2

Bruto plaća
po satu rada
u prerađivačkoj
industriji

Sljedeća tablica prikazuje podatke o bruto plaći po satu rada u građevinarstvu. U 2021. godini najveću su plaću u građevinarstvu imale Danska te Nizozemska i Švedska, a najmanju Bugarska, Rumunjska i Mađarska. Zanimljivo je da su plaće građevinskih radnika u Njemačkoj znatno manje od plaća industrijskih radnika, dok u Austriji to nije slučaj. Vjerojatno je riječ o utjecaju relativno velikog broja stranih radnika u njemačkom građevinarstvu, što je znatno povećalo ponudu rada i umanjilo plaće.

Hrvatska se po visini plaća u građevinarstvu nalazila neposredno ispod Poljske i Slovačke. Plaće građevinskih radnika u Sloveniji bile su oko 70 posto veće od plaća istovrsnih radnika u Hrvatskoj.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	36,4	36,9	37,3
Bugarska	4,8	5,0	5,6
Češka	12,5	12,6	13,5
Danska	41,2	41,3	43,1
Njemačka	29,7	30,6	31,4
Estonija	14,6	14,9	15,9
Irska	28,0	26,2	27,1
Grčka	10,3	10,8	10,9
Španjolska	20,1	20,6	20,5
Francuska	33,3	34,5	34,5
Hrvatska	9,9	9,7	10,0
Italija	24,2	24,5	24,3
Cipar	15,1	14,7	16,3
Latvija	10,4	11,5	11,4
Litva	8,4	9,1	10,3
Luksemburg	28,1	28,4	28,7
Mađarska	8,3	8,5	8,9
Malta	10,8	11,1	11,6
Nizozemska	37,1	39,7	39,3
Austrija	35,7	37,2	37,6
Poljska	10,1	10,2	10,6
Portugal	10,2	10,5	11,2
Rumunjska	6,1	6,3	6,4
Slovenija	15,3	16,0	17,1
Slovačka	10,3	10,1	10,6
Finska	35,0	35,1	36,4
Švedska	36,3	36,7	39,3

Izvor: Eurostat.

Tablica 3.1.3

Bruto plaća
po satu rada
u građevinarstvu

Sljedeća tablica prikazuje podatke o bruto plaći po satu rada u trgovini. Plaće radnika u trgovini kretale su se u 2021. godini od 6,3 eura u Bugarskoj i 7,5 eura u Rumunjskoj do 39,8 eura u Švedskoj i 42 eura u Danskoj.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	38,4	38,9	39,4
Bugarska	5,4	5,9	6,3
Češka	12,9	13,1	14,3
Danska	40,5	40,7	42,0
Njemačka	29,7	30,9	31,4

Tablica 3.1.4

Bruto plaća
po satu rada
u trgovini

Estonija	12,5	11,4	12,5
Irska	25,5	24,3	25,2
Grčka	14,1	14,4	14,1
Španjolska	18,8	19,2	19,2
Francuska	31,3	32,2	32,5
Hrvatska	11,1	10,7	11,1
Italija	26,3	27,9	27,3
Cipar	11,8	11,4	12,5
Latvija	8,9	9,4	9,9
Litva	8,8	9,4	11,0
Luksemburg	31,7	32,1	32,5
Mađarska	9,8	9,9	10,4
Malta	12,8	13,8	13,7
Nizozemska	30,9	31,4	-
Austrija	31,8	33,1	33,7
Poljska	8,9	9,2	9,7
Portugal	13,6	14,7	15,2
Rumunjska	6,7	7,1	7,5
Slovenija	18,4	19,2	20,3
Slovačka	11,6	12,2	13,3
Finska	32,6	32,2	34,1
Švedska	36,4	37,3	39,8

Izvor: Eurostat.

Budući da je malo vjerojatno kako su radnici u danskoj trgovini gotovo sedam puta produktivniji od radnika u bugarskoj trgovini, tako velike razlike u plaćama u trgovini zapravo su odraz razlika u plaćama u prerađivačkoj industriji u kojoj je veoma vjerojatno postojanje izrazito velikih razlika u produktivnosti rada.

Što se tiče Hrvatske, radnici u trgovini zarađivali su u 2021. godini 11,1 euro po satu rada, što je blizu zaradi radnika u litvanskoj trgovini.

U nastavku su prikazani podaci o bruto plaćama po satu rada u djelatnostima prijevoza i skladištenja. U 2021. godini plaće su se kretale od 6,2 eura u Bugarskoj i 7,9 eura u Rumunjskoj do 39 eura u Luksemburgu i 44,2 eura u Danskoj. Hrvatska je s 9,4 eura po satu rada bila na razini Poljske.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	35,4	35,8	36,3
Bugarska	5,7	6,0	6,2
Češka	12,6	12,8	13,5
Danska	42,4	42,8	44,2
Njemačka	27,8	28,6	29,0
Estonija	13,1	13,7	13,9
Irska	31,7	28,2	27,2
Grčka	25,5	26,6	28,7

Tablica 3.1.5

Bruto plaća
po satu rada
u prijevozu
i skladištenju

Španjolska	21,9	22,7	22,2
Francuska	32,8	33,0	33,5
Hrvatska	10,5	9,7	9,4
Italija	25,6	26,7	25,8
Cipar	19,7	20,9	20,6
Latvija	10,1	10,3	10,4
Litva	9,5	10,1	10,5
Luksemburg	37,1	37,4	39,0
Mađarska	9,7	9,8	9,9
Malta	15,2	16,0	16,1
Nizozemska	34,8	34,6	-
Austrija	32,3	34,4	34,2
Poljska	9,2	9,1	9,4
Portugal	19,7	20,0	20,6
Rumunjska	7,2	7,7	7,9
Slovenija	17,0	16,8	17,8
Slovačka	10,7	11,5	11,7
Finska	32,4	32,1	32,9
Švedska	31,5	31,7	34,1

Izvor: Eurostat.

Sljedeća tablica sadrži podatke o bruto plaći po satu rada u djelatnostima pružanja smještaja te usluživanja hrane i pića. Riječ je, dakle, o hotelijerstvu i ugostiteljstvu. U 2021. godini najniže su plaće također imali hotelijerski i ugostiteljski radnici u Bugarskoj i Rumunjskoj, a najviše radnici u Danskoj. Podatak za Dansku u 2021. godini, međutim, toliko odstupa od podataka u 2019. i 2020. godini da se vjerojatno radi o greški. Što se tiče Hrvatske, plaće radnika u hotelijerstvu i ugostiteljstvu bile su slične plaćama radnika u istim djelatnostima u Estoniji.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	28,1	28,6	28,9
Bugarska	3,5	3,6	3,8
Češka	8,6	8,7	9,5
Danska	29,5	29,9	40,7
Njemačka	18,7	19,7	20,2
Estonija	8,5	8,8	8,7
Irska	17,1	12,0	9,9
Grčka	11,8	13,4	15,2
Španjolska	14,6	15,1	14,5
Francuska	22,5	22,0	22,8
Hrvatska	9,1	8,5	8,6
Italija	17,9	19,6	19,2
Cipar	8,7	7,4	7,9
Latvija	7,1	7,5	7,2

Tablica 3.1.6

Bruto plaća
po satu rada
u ugostiteljstvu
i hotelijerstvu

Litva	6,3	6,1	7,1
Luksemburg	22,5	23,9	24,5
Mađarska	6,3	6,2	6,1
Malta	8,2	8,3	8,1
Nizozemska	19,9	18,6	-
Austrija	19,1	20,5	18,6
Poljska	6,9	7,1	7,4
Portugal	8,9	9,9	10,8
Rumunjska	4,6	4,5	4,6
Slovenija	13,5	13,4	14,6
Slovačka	7,7	8,2	8,8
Finska	24,2	25,5	26,1
Švedska	24,6	24,9	26,6

Izvor: Eurostat.

U nastavku su prikazani podaci o bruto plaćama u djelatnostima informacija i komunikacija. U 2021. godini plaća po satu rada kretala se od 15,9 eura u Hrvatskoj, 16 eura u Bugarskoj i 16,6 eura u Rumunjskoj do 56,4 eura u Danskoj i 57,7 eura u Švedskoj. Kao što je vidljivo iz prethodne napomene, Hrvatska je zemlja s najmanjim plaćama zaposlenih u djelatnostima informacija i komunikacija.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	50,3	51,1	51,6
Bugarska	13,2	14,3	16,0
Češka	22,9	23,6	25,3
Danska	54,5	54,7	56,4
Njemačka	48,5	49,2	50,2
Estonija	22,0	23,9	26,1
Irska	48,0	50,7	55,0
Grčka	22,1	23,9	25,3
Španjolska	28,2	28,7	29,7
Francuska	48,3	49,5	50,6
Hrvatska	16,1	15,0	15,9
Italija	34,4	35,0	35,9
Cipar	20,9	21,2	22,4
Latvija	18,7	19,8	21,1
Litva	17,7	19,1	21,5
Luksemburg	52,2	51,1	50,7
Mađarska	17,8	17,4	18,1
Malta	21,5	21,1	22,2
Nizozemska	46,0	45,7	-
Austrija	48,4	52,9	54,1
Poljska	17,2	17,2	18,3
Portugal	20,1	20,9	21,8

Tablica 3.1.7

Bruto plaća
po satu rada
u djelatnostima
informacija
i komunikacija

Rumunjska	14,4	15,7	16,6
Slovenija	27,5	27,7	29,2
Slovačka	20,2	21,0	22,5
Finska	44,0	43,8	45,6
Švedska	52,5	54,2	57,7

Izvor: Eurostat.

U sljedećoj su tablici prikazani podaci o plaćama u djelatnostima financija i osiguranja. Plaća po satu rada u 2021. godini kretala se u rasponu od 9,9 eura u Bugarskoj do 77,3 eura u Luksemburgu. Hrvatska se po visini plaća u tim djelatnostima nalazila između Rumunjska i Poljske.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	63,2	64,2	64,7
Bugarska	9,0	9,7	9,9
Češka	23,1	22,7	23,9
Danska	73,2	72,6	75,1
Njemačka	54,5	56,7	57,5
Estonija	23,1	23,7	25,1
Irska	50,7	52,2	55,1
Grčka	32,6	32,7	31,5
Španjolska	42,8	43,3	44,3
Francuska	61,7	63,4	64,3
Hrvatska	16,0	15,3	15,5
Italija	49,4	52,1	49,8
Cipar	31,5	33,4	34,3
Latvija	18,8	19,1	19,7
Litva	17,2	18,1	19,6
Luksemburg	76,7	75,9	77,3
Mađarska	19,0	18,1	18,6
Malta	25,1	26,4	26,2
Nizozemska	60,5	61,5	-
Austrija	56,4	59,7	61,0
Poljska	15,8	16,0	16,6
Portugal	33,9	37,5	35,6
Rumunjska	13,1	14,1	14,2
Slovenija	28,2	28,3	30,0
Slovačka	20,9	21,7	22,9
Finska	43,1	44,1	44,5
Švedska	62,6	62,6	65,6

Izvor: Eurostat.

Tablica 3.1.8

Bruto plaća
po satu rada
u djelatnostima
financija
i osiguranja

U nastavku su prikazani podaci o plaćama u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima. Plaća po satu rada u 2021. godini kretala se u rasponu od 10,9 eura u Bugarskoj i 11,7 eura u Rumunjskoj do 56,4 eura u Danskoj i 57,9 eura

u Luksemburgu. Po visini plaća u spomenutim djelatnostima Hrvatska se nalazila između Poljske i Mađarske.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	48,4	49,2	49,7
Bugarska	9,6	10,0	10,9
Češka	18,2	18,2	19,7
Danska	53,5	54,3	56,4
Njemačka	46,7	47,0	46,8
Estonija	17,9	19,3	20,6
Irska	39,5	38,5	41,4
Grčka	17,5	18,7	18,8
Španjolska	25,7	26,6	26,6
Francuska	48,4	49,8	49,7
Hrvatska	15,9	14,6	15,2
Italija	38,0	39,0	39,0
Cipar	20,4	20,1	21,7
Latvija	14,7	15,9	17,9
Litva	13,3	13,9	16,4
Luksemburg	55,2	56,6	57,9
Mađarska	15,2	15,4	16,1
Malta	21,8	22,5	23,0
Nizozemska	47,5	47,5	-
Austrija	42,7	45,7	46,8
Poljska	13,9	13,9	14,8
Portugal	18,3	19,6	19,9
Rumunjska	11,0	11,2	11,7
Slovenija	26,0	26,7	28,4
Slovačka	16,5	18,2	17,8
Finska	38,4	38,3	41,1
Švedska	47,3	48,7	51,6

Izvor: Eurostat.

Sljedeća tablica sadrži podatke o plaćama u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima. Bruto plaća po satu rada u 2021. godini kretala se u rasponu od 5,2 eura u Bugarskoj i 6,4 eura u Rumunjskoj do 33 eura u Belgiji i 38,1 euro u Danskoj. Hrvatska se po visini plaća u navedenim djelatnostima nalazila između Mađarske i Poljske.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	32,0	32,6	33,0
Bugarska	4,3	4,6	5,2
Češka	8,9	9,5	10,4
Danska	36,7	37,1	38,1

Tablica 3.1.9

Bruto plaća po satu rada u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima

Tablica 3.1.10

Bruto plaća po satu rada u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima

Njemačka	23,8	24,1	24,8
Estonija	10,5	10,6	11,4
Irska	24,5	24,6	26,6
Grčka	12,0	12,6	13,4
Španjolska	15,6	16,1	16,4
Francuska	25,7	26,1	26,2
Hrvatska	8,6	8,3	8,3
Italija	19,3	20,3	20,1
Cipar	10,3	10,2	11,1
Latvija	9,2	9,7	9,8
Litva	7,7	8,3	9,2
Luksemburg	24,9	25,7	26,2
Mađarska	7,9	7,7	7,9
Malta	11,4	12,0	12,0
Nizozemska	24,3	24,0	-
Austrija	23,8	25,8	26,3
Poljska	7,7	8,1	8,6
Portugal	8,7	10,0	9,4
Rumunjska	5,7	6,1	6,4
Slovenija	13,9	14,5	15,4
Slovačka	8,9	9,8	10,6
Finska	24,8	24,9	25,1
Švedska	30,0	30,1	31,8

Izvor: Eurostat.

U nastavku su prikazani podaci o plaćama u obrazovanju. Najveća plaća po satu rada u 2021. godini zabilježena je u Belgiji (59,2 eura) i Irskoj (55,8 eura), a najmanja u Rumunjskoj (10,3 eura) i Bugarskoj (8,6 eura). Hrvatska se po visini plaća u obrazovanju nalazila između Rumunjske i Poljske.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	57,7	58,6	59,2
Bugarska	6,6	7,7	8,6
Češka	13,6	14,4	15,7
Danska	44,8	45,6	46,4
Njemačka	39,1	40,7	41,2
Estonija	13,9	14,6	15,1
Irska	54,0	54,6	55,8
Grčka	19,0	18,5	19,3
Španjolska	24,6	25,5	24,8
Francuska	-	-	-
Hrvatska	10,9	10,9	11,6
Italija	37,5	37,8	37,1
Cipar	36,9	37,7	38,8
Latvija	8,3	8,4	9,3

Tablica 3.1.11

Bruto plaća
po satu rada
u obrazovanju

Litva	8,7	9,4	10,4
Luksemburg	48,8	48,6	48,4
Mađarska	9,3	9,2	9,8
Malta	17,1	20,9	21,5
Nizozemska	46,2	48,8	-
Austrija	33,9	37,2	39,3
Poljska	13,3	14,0	14,5
Portugal	22,3	24,6	25,1
Rumunjska	9,8	10,5	10,3
Slovenija	18,4	20,1	21,4
Slovačka	12,3	14,4	14,5
Finska	34,9	35,5	36,5
Švedska	30,4	31,7	33,8

Izvor: Eurostat.

Sljedeća tablica sadrži podatke plaćama u sektoru zdravstva i socijalne skrbi. Bruto plaća po satu rada u 2021. godini kretala se u rasponu od 8,1 euro u Bugarskoj i 8,5 eura u Mađarskoj do 42,8 eura u Danskoj i 45,2 eura u Luksemburgu. Hrvatska se po visini plaća u zdravstvu i socijalnoj skrbi nalazila između Poljske i Litve.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	31,6	32,1	32,5
Bugarska	6,0	6,8	8,1
Češka	14,1	15,7	17,9
Danska	41,2	42,1	42,8
Njemačka	32,3	33,7	34,5
Estonija	13,1	13,6	15,2
Irska	33,1	33,6	33,8
Grčka	12,1	12,7	12,3
Španjolska	24,1	25,0	25,2
Francuska	-	-	-
Hrvatska	11,8	12,5	13,0
Italija	29,2	29,9	29,9
Cipar	22,9	23,4	24,3
Latvija	9,8	10,9	13,6
Litva	9,8	11,7	13,4
Luksemburg	43,5	43,6	45,3
Mađarska	6,7	7,4	8,5
Malta	18,8	19,0	21,1
Nizozemska	38,1	40,6	-
Austrija	33,5	36,0	36,1
Poljska	10,1	10,8	12,1
Portugal	14,1	16,0	15,9
Rumunjska	10,3	11,0	11,0

Tablica 3.1.12

Bruto plaća
po satu rada
u zdravstvu
i socijalnoj skrbi

Slovenija	18,9	22,1	23,2
Slovačka	12,7	14,2	16,0
Finska	30,0	30,4	31,3
Švedska	33,3	34,4	36,5

Izvor: Eurostat.

Posljednja tablica prikazuje podatke o plaćama u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije. Najmanja bruto plaća po satu rada u 2021. godini zabilježena je u Bugarskoj (5,8 eura) i Rumunjskoj (7,5 eura), a najveća u Danskoj (41,1 euro) i Luksemburgu (44,4 eura). Hrvatska se po visini plaće po satu rada u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije nalazila između Latvije i Mađarske.

Zemlja	Bruto plaća po satu (u eurima)		
	2019.	2020.	2021.
Belgija	30,9	31,4	31,7
Bugarska	5,2	5,2	5,8
Češka	11,8	11,8	12,3
Danska	38,9	40,0	41,1
Njemačka	33,1	36,3	37,3
Estonija	10,5	10,6	11,4
Irska	25,8	23,4	24,5
Grčka	14,9	16,0	16,8
Španjolska	19,5	22,3	21,4
Francuska	40,0	39,8	40,3
Hrvatska	10,5	10,5	10,6
Italija	36,0	37,0	36,3
Cipar	17,3	17,0	18,8
Latvija	7,9	8,9	9,7
Litva	7,3	8,0	8,9
Luksemburg	43,2	46,0	44,4
Mađarska	10,7	10,7	11,3
Malta	25,0	25,8	26,3
Nizozemska	33,1	32,8	-
Austrija	31,5	37,0	32,6
Poljska	9,2	9,4	9,5
Portugal	15,8	18,1	19,1
Rumunjska	6,6	7,4	7,5
Slovenija	19,5	20,6	21,8
Slovačka	10,3	11,3	12,8
Finska	28,5	28,9	29,4
Švedska	30,7	31,7	33,2

Izvor: Eurostat.

Tablica 3.1.13

Bruto plaća
po satu rada
u djelatnostima
umjetnosti,
zabave
i rekreacije

Može se zaključiti da podaci o bruto plaći po satu rada u različitim djelatnostima daju veoma sličnu sliku o relativnom položaju pojedinih članica EU, u čemu je manja iznimka skupina djelatnosti koja obuhvaća ugostiteljstvo i hotelijerstvo.

3.2 Bruto domaći proizvod po satu rada i njegova veza s bruto plaćom

Prema ekonomskoj teoriji, plaću radnika u tržišnom gospodarstvu određuje produktivnost rada. Navedena teorijska pretpostavka može se provjeriti s pomoću podataka o bruto domaćem proizvodu po satu rada. Stoga je u sljedećoj tablici prikazana nominalna vrijednost bruto domaćeg proizvoda u 2021. godini u zemljama članicama Europske unije i ukupan broj sati rada prema nacionalnom računu te njihov kvocijent.

Zemlja	BDP (mil. eur)	Sati rada (tis.)	BDP po satu
Belgija	506.950,4	-	69,0
Bugarska	67.872,1	5.600.624	12,1
Češka	238.967,8	9.372.069	25,5
Danska	334.526,5	4.172.214	80,2
Njemačka	3.570.620,0	60.611.208	58,9
Estonija	30.660,1	1.185.328	25,9
Irska	421.529,2	4.133.216	102,0
Grčka	182.830,2	9.192.602	19,9
Španjolska	1.202.994,0	32.799.615	36,7
Francuska	2.483.616,0	42.830.644	58,0
Hrvatska	57.310,2	3.111.254	18,4
Italija	1.781.221,1	41.920.103	42,5
Cipar	23.352,8	782.085	29,9
Latvija	32.922,5	1.564.549	21,0
Litva	55.325,6	2.537.023	21,8
Luksemburg	73.313,5	672.792	109,0
Mađarska	153.536,7	8.072.307	19,0
Malta	14.533,8	495.436	29,3
Nizozemska	860.719,0	13.761.712	62,5
Austrija	403.370,4	7.056.907	57,2
Poljska	570.206,6	34.113.765	16,7
Portugal	211.277,5	8.874.905	23,8
Rumunjska	239.637,7	14.225.376	16,8
Slovenija	52.020,2	1.683.284	30,9
Slovačka	97.122,5	3.776.022	25,7
Finska	252.934,0	4.199.700	60,2
Švedska	530.356,6	8.178.560	64,8

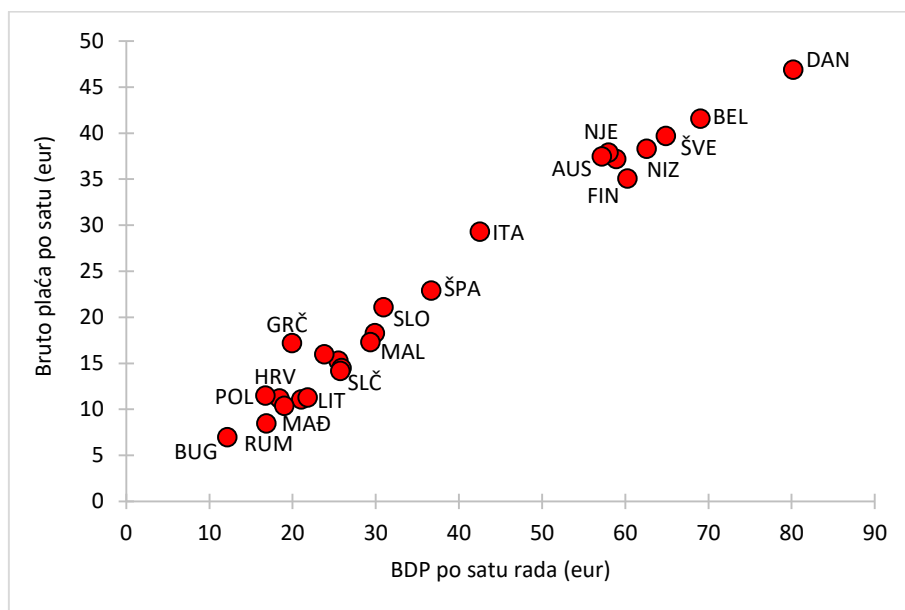
Tablica 3.2

BDP i ukupan broj sati rada u 2021. godini

Izvor: Eurostat, izračuni autora. Napomena: podatak o BDP-u po satu rada za Belgiju je procjena.

Uočljivo je da daleko najveći iznos BDP-a po satu rada imaju Luksemburg i Irska. Navedeni iznosi odražavaju velik udio ukupne proizvodnje multinacionalnih kompanija ili banaka koje imaju registrirano sjedište u spomenutim zemljama, a proizvode i u mnogim drugim zemljama. Stoga su Luksemburg i Irska isključeni iz daljnje analize.

Podaci o BDP-u po satu rada za preostalih 25 država članica Europske unije mogu se povezati s podacima o bruto plaći po satu rada koje sadrži tablica 3.1.1. Odnos između BDP-a po satu rada i bruto plaće po satu prikazan je na sljedećoj slici.

Slika 3.2

Odnos između BDP-a po satu rada i bruto plaće po satu u 2021. godini

Izvor: tablice 3.1.1 i 3.2. Napomena: BDP-u po satu rada za Belgiju je procjena.

Uočljiva je vrlo čvrsta pozitivna statistička veza između BDP-a po satu rada i bruto plaće po satu. Što je veća vrijednost proizvodnje po satu rada, to je veća plaća po satu. Koeficijent korelacije iznosi 0,989. Podaci, dakle, stoje u skladu s teorijskom pretpostavkom da razina produktivnosti rada određuje razinu plaća.

Što se tiče pojedinih država članica, na dnu i ljestvice produktivnosti rada i ljestvice plaća nalazi se Bugarska, a na vrhu Danska. Nešto bolji položaj od Bugarske ima Rumunjska, a zatim zemlje poput Mađarske i Hrvatske. Sljedeće su na ljestvici Češka i Slovačka. Od bivših socijalističkih država u pogledu produktivnosti rada i plaća najbolje stoji Slovenija.

Zemlje na jugu Europske unije kao što su Grčka i Portugal našle su se ispod Češke i Slovačke u pogledu produktivnosti rada, ali ne i u pogledu plaća. U Grčkoj su plaće znatno veće nego što bi se to moglo očekivati na temelju produktivnosti rada. Što se tiče ostalih južноеuropskih zemalja, Španjolska je u boljem položaju od Slovenije, dok Italija stoji znatno bolje od Španjolske.

Italija se, međutim, u pogledu produktivnosti rada i plaća teško može mjeriti s Austrijom i Njemačkom, koje su pak znatno ispod razine koju je dosegla već spomenuta Danska.

Može se zaključiti da postoje velike razlike u produktivnosti rada i plaćama ne samo između takozvanih starih i novih članica Europske unije, već i između samih starih članica.

3.3 Relativne plaće u nekim članicama Europske unije i djelatnostima tijekom duljeg razdoblja

Kao bi se usporedilo kretanje relativne razine plaća potrebno je promatrati dulje razdoblje. Stoga je u nastavku prikazan odnos plaća u Poljskoj i Njemačkoj te Mađarskoj i Austriji u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu i trgovini te ugostiteljstvu i hotelijerstvu od 1996. do 2021. godine.

Prva tablica sadrži podatke o plaći po satu rada u prerađivačkoj industriji. U 1996. godini prosječna plaća industrijskih radnika u Poljskoj činila je 10,7 posto prosječne plaće industrijskih radnika u Njemačkoj. Taj se udio povećao na 14,3 posto u 2000. godini, a potom se neznatno smanjio na 13,8 posto u 2004. godini. Zatim je došlo do ponovnog skoka na 21,1 posto u 2008. godini. Nakon toga, međutim, opet se udio smanjio, ovoga puta na 19,4 posto u 2012. godini, a potom se samo malo povećao na 20,4 posto u 2016. godini. Značajnije povećanje udjela zabilježeno je u razdoblju do 2021. godine, kada je udio dosegao iznos od 24,8 posto.

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Polj/Nje (%)
	Poljska	Njemačka	
1996.	2,66	24,80	10,7
2000.	3,95	27,60	14,3
2004.	4,13	30,00	13,8
2008.	6,80	32,30	21,1
2012.	6,80	35,00	19,4
2016.	7,80	38,20	20,4
2021.	10,40	41,90	24,8

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

Tablica 3.3.1

Plaća po satu u prerađivačkoj industriji u Poljskoj i Njemačkoj

Tijekom promatranog je razdoblja, dakle, došlo do približavanja plaća poljskih industrijskih radnika plaćama njemačkih industrijskih radnika, ali uz dva ozbiljna zastoja u tom procesu. Uzroci tih zastoja vjerojatno su recesija početkom 2000-ih godina i dvije uzastopne recesije u razdoblju od 2008. do 2014. godine.

U sljedećoj su tablici prikazani podaci o plaćama građevinskih radnika u Poljskoj i Njemačkoj. Omjer plaća povećao se s 13,3 posto u 1996. godini na

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Polj/Nje (%)
	Poljska	Njemačka	
1996.	2,62	19,70	13,3
2000.	4,01	20,10	20,0
2004.	4,09	21,20	19,3
2008.	7,01	22,70	30,9
2012.	6,80	25,10	27,1
2016.	8,10	26,70	30,3
2021.	10,60	31,40	33,8

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

Tablica 3.3.2

Plaća po satu u građevinarstvu u Poljskoj i Njemačkoj

33,8 posto u 2021. godini, ali također sa zastojsima od 2000. do 2004. godine te od 2008. do 2016. godine. Proces približavanja plaća poljskih građevinskih radnika plaćama njemačkih građevinskih radnika također je, dakle, bio pogođen pojavama gospodarskih kriza.

Zanimljivo je da je omjer plaća poljskih i njemačkih radnika u građevinarstvu bio veći nego u prerađivačkoj industriji. Ta razlika proizlazi iz toga što su plaće njemačkih radnika u građevinarstvu bile manje od plaća njemačkih radnika u prerađivačkoj industriji tijekom cijelog promatranog razdoblja. Uzrok toj razlici vjerojatno treba tražiti u relativno velikom broju stranih radnika u njemačkom građevinarstvu.

Sljedeća tablica prikazuje kretanje plaća po satu u trgovini. Kao i u prethodno prikazanim djelatnostima, razdoblja brzog približavanja plaća poljskih radnika plaćama njemačkih radnika izmjenjivala su se s razdobljima u kojima takvog približavanja nije bilo.

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Polj/Nje (%)
	Poljska	Njemačka	
1996.	2,51	18,81	13,3
2000.	4,03	20,40	19,8
2004.	4,03	22,50	17,9
2008.	6,40	23,40	27,4
2012.	6,10	25,90	23,6
2016.	7,20	27,50	26,2
2021.	9,70	31,40	30,9

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

Tablica 3.3.3

Plaća po satu u trgovini u Poljskoj i Njemačkoj

Isto vrijedi i za plaće poljskih i njemačkih radnika u ugostiteljstvu i hotelijerstvu, kao što je vidljivo iz sljedeće tablice. Također je uočljivo da su plaće u tim djelatnostima u obje zemlje manje nego u trgovini, ali i da je ta razlika izraženija u Njemačkoj. Uzrok tome vjerojatno je relativno velik broj stranih radnika u njemačkom ugostiteljstvu i hotelijerstvu.

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Polj/Nje (%)
	Poljska	Njemačka	
1996.	1,84	12,60	14,6
2000.	3,00	13,00	23,1
2004.	3,13	13,70	22,8
2008.	4,80	14,20	33,8
2012.	4,90	15,80	31,0
2016.	5,60	17,40	32,2
2021.	7,40	20,20	36,6

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

Tablica 3.3.4

Plaća po satu u ugostiteljstvu i hotelijerstvu u Poljskoj i Njemačkoj

U sljedećoj su tablici prikazani podaci o plaći po satu rada u mađarskoj i austrijskoj prerađivačkoj industriji. Mađarski industrijski radnici zarađivali su 11,6 posto prosječne plaće austrijskih industrijskih radnika u 1996. godini, a

zatim se taj udio povećao na 27,3 posto u 2021. godini. Do zastoja u približavanju plaća došlo je unutar osmogodišnjeg razdoblja nakon 2008. godine, a približavanje se nastavilo nakon 2016. godine.

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Mađ/Aus (%)
	Mađarska	Austrija	
1996.	2,66	22,90	11,6
2000.	3,59	23,79	15,1
2004.	5,39	26,79	20,1
2008.	7,05	29,00	24,3
2012.	7,05	32,40	21,8
2016.	8,30	35,60	23,3
2021.	10,90	39,90	27,3

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

Tablica 3.3.5

Plaća po satu u prerađivačkoj industriji u Mađarskoj i Austriji

Što se tiče djelatnosti građevinarstva, zabilježen je sličan obrazac u kretanju relativnih plaća. Plaće mađarskih građevinskih radnika približavale su se plaćama austrijskih građevinskih radnika od 1996. do 2008. godine, nakon čega je nastupio zastoj i čak relativno opadanje plaća mađarskih radnika, a potom se približavanje nastavilo nakon 2016. godine

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Mađ/Aus (%)
	Mađarska	Austrija	
1996.	1,91	19,84	9,6
2000.	2,58	21,11	12,2
2004.	4,00	24,65	16,2
2008.	6,20	26,50	23,4
2012.	6,40	28,40	22,5
2016.	6,40	33,10	19,3
2021.	8,90	37,60	23,7

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

Tablica 3.3.6

Plaća po satu u građevinarstvu u Mađarskoj i Austriji

Plaće mađarskih radnika u trgovini izražene kao udio plaća austrijskih radnika u istoj djelatnosti izrazito su brzo rasle od 1996. do 2008. godine. Nakon toga dolazi do njihova opadanja unutar razdoblja do 2016. godine. Potom slijedi razdoblje ponovnoga rasta, ali samo do razine nešto veće od one koja je bila dosegnuta 2008. godine.

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Mađ/Aus (%)
	Mađarska	Austrija	
1996.	2,23	18,94	11,8
2000.	2,80	20,04	14,0
2004.	4,52	21,15	21,4
2008.	6,70	22,30	30,0
2012.	7,00	26,40	26,5
2016.	7,60	29,30	25,9
2021.	10,40	33,70	30,9

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

Tablica 3.3.7

Plaća po satu u trgovini u Mađarskoj i Austriji

Što se tiče djelatnosti ugostiteljstva i hotelijerstva, plaće mađarskih radnika brzo su rasle u usporedbi s plaćama austrijskih radnika od 1996. do 2008. godine. Relativne plaće mađarskih radnika zatim su značajno pale unutar razdoblja do 2016. godine. Poslije toga zabilježen je njihov ponovni rast do 2021. godine, ali nisu dosegnule razinu na kojoj su bile 2008. godine. Plaće austrijskih radnika u djelatnostima ugostiteljstva i hotelijerstva bile su znatno niže od plaća austrijskih radnika u trgovini, što je vjerojatno odraz većeg udjela stranih radnika.

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Mađ/Aus (%)
	Mađarska	Austrija	
1996.	1,66	13,46	12,3
2000.	2,12	13,39	15,8
2004.	3,36	13,49	24,9
2008.	4,80	13,20	36,4
2012.	4,40	16,20	27,2
2016.	4,90	17,80	27,5
2021.	6,10	18,60	32,8

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

Tablica 3.3.8

Plaća po satu u ugostiteljstvu i hotelijerstvu u Mađarskoj i Austriji

S Austrijom se može uspoređivati i susjedna Slovenija. Stoga je u nastavku prikazano kretanje plaća u slovenskoj i austrijskoj prerađivačkoj industriji. Slovenski su industrijski radnici već u 1996. godini imali prosječnu plaću koja je iznosila 29 posto prosječne plaće austrijskih radnika u istoj skupini djelatnosti, što je znatno više od relativne prosječne plaće mađarskih industrijskih radnika (11,6 posto). Prosječna plaća slovenskih industrijskih radnika dosegla je u 2021. godini razinu od 50,9 posto prosječne plaće austrijskih industrijskih radnika, ali proces približavanja nije bio pravocrtan. Približavanje se usporilo od 2000. do 2004. godine te unutar razdoblja od 2012. do 2016. godine.

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Slo/Aus (%)
	Slovenija	Austrija	
1996.	6,65	22,90	29,0
2000.	8,19	23,79	34,4
2004.	9,51	26,79	35,5
2008.	12,30	29,00	42,4
2012.	14,60	32,40	45,1
2016.	16,30	35,60	45,8
2021.	20,30	39,90	50,9

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

Tablica 3.3.9

Plaća po satu u prerađivačkoj industriji u Sloveniji i Austriji

Što se tiče kretanja plaća u građevinarstvu, polazna razina relativne prosječne plaće slovenskih radnika bila je još bolja od polazne razine relativne plaće industrijskih radnika, ali to ne vrijedi za stanje na kraju promatranog razdoblja. Približavanje plaća građevinskih radnika u Sloveniji plaćama građevinskih radnika u Austriji imalo je negativan predznak unutar razdoblja od 2008. do 2016. godine.

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Slo/Aus (%)
	Slovenija	Austrija	
1996.	6,53	19,84	32,9
2000.	7,58	21,11	35,9
2004.	9,19	24,65	37,3
2008.	11,20	26,50	42,3
2012.	11,39	28,40	40,1
2016.	13,20	33,10	39,9
2021.	17,10	37,60	45,5

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

U sljedećoj su tablici prikazani podaci o kretanju plaća u trgovini. Polazna relativna prosječna plaća slovenskih radnika u trgovini bila je još bolja nego u građevinarstvu, a relativno stanje na kraju promatranog razdoblja bilo je znatno bolje nego u prerađivačkoj industriji. Ozbiljan zastoj u približavanju plaća ili čak udaljšavanje plaća zabilježeno je unutar razdoblja od 2008. do 2016. godine.

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Slo/Aus (%)
	Slovenija	Austrija	
1996.	7,61	18,94	40,2
2000.	8,73	20,04	43,6
2004.	9,90	21,15	46,8
2008.	12,50	22,30	56,1
2012.	14,80	26,40	56,1
2016.	16,10	29,30	54,9
2021.	20,30	33,70	60,2

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

Što se tiče ugostiteljstva i hotelijerstva, slovenski su radnici na početku promatranog razdoblja imali daleko najbolje relativne plaće. Isto vrijedi i za kraj promatranog razdoblja na kojemu je prosječna plaća slovenskih radnika iznosila 78,5 posto prosječne plaće austrijskih radnika. Relativno velike plaće slovenskih radnika vjerojatno odražavaju velik udio stranaca u austrijskom ugostiteljstvu i hotelijerstvu.

Godina	Bruto plaća po satu (eur)		Slo/Aus (%)
	Slovenija	Austrija	
1996.	7,29	13,46	54,2
2000.	7,41	13,39	55,3
2004.	8,29	13,49	61,5
2008.	10,50	13,20	79,5
2012.	11,50	16,20	71,0
2016.	12,00	17,80	67,4
2021.	14,60	18,60	78,5

Izvor: Eurostat, izračuni autora.

Može se zaključiti da su se plaće radnika u Poljskoj, Mađarskoj i Sloveniji tijekom zadnjih 25 godina znatno približile plaćama u Njemačkoj i Austriji.

Tablica 3.3.10

Plaća po satu u građevinarstvu u Sloveniji i Austriji

Tablica 3.3.11

Plaća po satu u trgovini u Sloveniji i Austriji

Tablica 3.3.12

Plaća po satu u ugostiteljstvu i hotelijerstvu u Sloveniji i Austriji